

Zespoły do zwalczania agresywnych zachowań na drogach

W SIERPNIU 2014 R. NA POLECENIE KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI W KOMENDACH WOJEWÓDZKICH/STOLECZNEJ POLICJI ZOSTAŁY UTWORZONE NIEETATOWE ZESPOŁY DO ZWALCZANIA AGRESYWNYCH ZACHOWAŃ NA DROGACH. Nadzór nad funkcjonowaniem zespołów sprawują co do zasady naczelnicy lub inni funkcjonariusze WRD KWP, z wyjątkiem nielicznych jednostek, w których pracami zespołów kierują kierownicy komórek pionu kryminalnego.

Jednym z głównych założeń realizowanych podczas tworzenia struktury zespołów była daleko idąca współpraca funkcjonariuszy komórek pionów prewencji oraz kryminalnego. W praktyce, w każdym z utworzonych zespołów można wyodrębnić 2 grupy: realizacyjną, w skład której wchodzi przede wszystkim policjanci drogówki, oraz analityczną, składającą się z policjantów pionu kryminalnego, informatyków, specjalistów od cyberprzestępczości oraz policjantów lub pracowników komórek ruchu drogowego wyspecjalizowanych w obsłudze policyjnych baz danych, a także systemu analitycznego.

Zadaniem zespołów jest ujawnianie pojedynczych kierujących, jak również zorganizowanych grup naruszających w rażący sposób przepisy ruchu drogowego. Działania te są poprzedzone wnikliwą analizą i typowaniem osób, na których zachowanie należy zwrócić szczególną uwagę. Przedmiotem zainteresowania zespołów są również miejsca grupowania się kierujących pojazdami, np.: parkingi przy hipermarketach, gdzie organizowane są nielegalne wyścigi czy też pokazy szybkiej i widowiskowej jazdy. Źródło informacji, oprócz policyjnych baz danych, na podstawie których są typowane miejsca oraz osoby wyróżniające się szczególnie niebezpiecznymi zachowaniami w ruchu drogowym, stanowią portale społecznościowe, fora internetowe, blogi oraz inne obszary Internetu. Nieocenionym źródłem informacji są również materiały poglądowe przesyłane przez obywateli na specjalnie do tego celu utworzone adresy email: „stop agresji drogowej”.

Obecnie trudno jest ocenić wyniki osiągnięte w poszczególnych garnizonach. Nowatorskie rozwiązanie, jakim było utworzenie zespołów wraz z określonym dla nich celem, wymagało wypracowania skutecznych instrumentów i metod działań, znacznie różniących się od tych stosowanych w toku codziennej służby. Należy przyjąć, iż proces ten nie został jeszcze zakończony. Nie jest też łatwym zadaniem ogólnie określić pewnych kryteriów czy też metod działania. Zidentyfikowane problemy na obszarach poszczególnych województw nie są tożsame, więc również sposób działania powinien być dostosowany do zdiagnozowanych potrzeb. O ile można określić wstępne algorytmy postępowania, wspólne dla każdej z jednostek, o tyle szczegóły związane z kreowaniem pracy zespołów powinny pozostać w gestii właściwych komendantów. Po kilku miesiącach funkcjonowania zespołów nie ma wątpli-

wości, że był to trafiony pomysł. Wymierne wyniki podejmowanych działań, zintensyfikowana współpraca z innymi podmiotami, m.in. organami zarządzającymi ruchem na drogach, strażami gminnymi (miejskimi) czy chociażby z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad, większe zaangażowanie komórek pionu kryminalnego w działania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego, a także efektywniejsze wykorzystywanie informacji gromadzonych w policyjnych bazach danych oraz krążących w sieci Internet będą niewątpliwie procentowały w przyszłości poprawą bezpieczeństwa na drogach, a tym samym zwiększeniem zaufania i poparcia dla działań podejmowanych przez Policję.

podkom. **ROBERT KANIA**,
ekspert Wydziału Ruchu Drogowego BPIRD KGP

MŁ. INSP. LESZEK JANKOWSKI

Zastępca Dyrektora Biura Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji

Mimo nieznacznej poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w 2014 r. wciąż pozostają dwa obszary, w których liczba śmiertelnych ofiar wypadków drogowych od wielu lat utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie. To wypadki z udziałem osób pieszych oraz te, które zostały spowodowane nadmierną prędkością.

O ile aktywność policjantów ruchu drogowego w zakresie egzekwowania przypadków przekraczania prędkości

zajmuje dominujące miejsce wśród ujawnianych wykroczeń ogółem i trend ten należy zachować, o tyle większym problemem staje się skuteczne zwalczanie naruszeń popełnianych przez kierujących pojazdami wobec pieszych. W 2015 r. to właśnie na bezpieczeństwie osób pieszych muszą się koncentrować działania policjantów ruchu drogowego. Tylko konsekwentne i stanowcze reagowanie na wszelkie wykroczenia popełniane przez kierowców wobec pieszych, zwłaszcza w rejonie oznakowanych przejść dla pieszych, będzie procentować poprawą bezpieczeństwa. Nie należy przy tym zapominać o wykroczeniach samych pieszych, także tych związanych z brakiem elementów odblaskowych.

Korzystając z wieloletnich doświadczeń z problemem pijanych kierowców, możemy dziś powiedzieć, że sukcesywne intensyfikowanie działań Policji poprzez częstsze badania stanu trzeźwości przynosi efekt w postaci nie tylko mniejszej liczby ujawnianych kierujących pojazdami, ale przede wszystkim mniejszej liczby wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu. Podobny efekt trzeba osiągnąć w obszarze pieszych i prędkości.

Po dwuletnim procesie zwiększania liczby etatów w komórkach ruchu drogowego oraz uzupełnienia powstałych wakatów w obecnym roku priorytetem będą także potrzeby szkoleniowe – zwłaszcza w zakresie kursów specjalistycznych dla policjantów ruchu drogowego. Na bazie nowej koncepcji, zatwierdzonej przez Komendanta Głównego Policji, zostanie zwiększona liczba szkoleń specjali-

stycznych – części szczególnej organizowanej obecnie przez CSP w Legionowie – na skutek modyfikacji programu kursu i wyłączenia z niego elementu doskonalenia techniki jazdy. Odrębną kwestią jest dostosowanie kadrowo-organizacyjne w 2015 r. Szkoły Policji w Katowicach oraz Ośrodka Szkolenia Policji w Sieradzu do tego, aby od 2016 r. mogły równolegle z CSP w Legionowie realizować kompleksowo kurs specjalistyczny – zarówno w części ogólnej, jak i szczególnej. Dzięki temu od 2016 r. to 3 ośrodki szkoleniowe będą w pełni szkolić policjantów ruchu drogowego.

Priorytetem w 2015 r. pozostają szkolenia komercyjne dotyczące doskonalenia techniki jazdy dla policjantów pełniących służbę pojazdem wyposażonym w wideorejestrator. Chcielibyśmy przeszkolić w tym zakresie kolejnych 700 osób. To bardzo ważne, aby osoby, które na co dzień ścigają z dużymi prędkościami sprawców naruszeń drogowych, potrafiły dokonać właściwej oceny sytuacji drogo-

wej oraz możliwości przez pryzmat własnych umiejętności, a w razie sytuacji krytycznej umiały podejmować manewry obronne. Bezpieczeństwo policjantów jest bezspornie najważniejszą sprawą.

Rok 2015 to wreszcie intensyfikacja pracy Zespołów do walki z agresywnymi zachowaniami na drogach. Powołano je w minionym roku w każdym garnizonie. W tym obszarze już na początku roku zaplanowano przedsięwzięcie szkoleniowe będące okazją do wymiany poglądów, doświadczeń, inspiracji, ale przede wszystkim wypracowania wspólnych, jednolitych dla całego kraju, kryteriów typowania piratów drogowych oraz form podejmowanej współpracy. Niekonwencjonalne formy pracy Zespołów oraz efekty uzyskane w ciągu zaledwie kilku miesięcy świadczą o bardzo dużym potencjale, który należy w pełni wykorzystać do sukcesywnego eliminowania z ruchu drogowego osób dopuszczających się w sposób notoryczny i lekceważący najcięższych „gatunkowo” naruszeń.

Działania w ramach Europejskiej Organizacji Policji Ruchu Drogowego TISPOL

W MARCU 1996 R., W TRAKCIE SPOTKANIA KOMISJI EUROPEJSKIEJ Z PRZEDSTAWICIELAMI POLICJI RUCHU DROGOWEGO UNII EUROPEJSKIEJ, PODJĘTO DECYZJĘ O WSPÓLDZIAŁANIU ORAZ WSPÓŁPRACY EUROPEJSKICH POLICJI RUCHU DROGOWEGO. W 1997 r. Komisja

Europejska poparła projekt utworzenia Europejskiej Organizacji Policji Ruchu Drogowego TISPOL (Traffic Information System Police), która ostatecznie rozpoczęła swą działalność w roku 2000.

W kwietniu 2006 r. Komendant Główny Policji podpisał deklarację o przystąpieniu polskiej Policji do TISPOL-u, natomiast w maju 2006 r. polska Policja ruchu drogowego została oficjalnie przyjęta w skład członków Europejskiej Organizacji Policji Ruchu Drogowego TISPOL. Do głównych celów TISPOL-u należą:

- zmniejszenie liczby osób zabitych i rannych w wypadkach na drogach Europy;
- współpraca międzynarodowa i wymiana doświadczeń wpływająca na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym;
- organizowanie i koordynowanie działań na terenie Europy;
- dostarczanie informacji i opiniowanie rozwiązań związanych z poprawą bezpieczeństwa na drogach
- wprowadzanie programów edukacyjnych.

W ramach członkostwa w TISPOL-u polska Policja ruchu drogowego bierze udział w organizowanych niemalże w każdym miesiącu danego roku, trwających kilka dni, operacjach: Seatbelts, Alcohol&Drugs, Speed, Truck&Bus. Działania te są ukierunkowane na ujawnianie wykroczeń w ruchu drogowym popełnianych przez kierujących, jak również pasażerów pojazdów. Operacje te obejmują swym zakresem bezpieczeństwo na drogach wszystkich państw członkowskich TISPOL-u, co ozna-

cza, że wykraczają poza granice Unii Europejskiej (biorą w nich udział również policje z Norwegii oraz Szwajcarii). Komisja Europejska, która współfinansuje TISPOL, popiera tego rodzaju działania i pilnie śledzi ich rezultaty, które są publikowane na stronie internetowej TISPOL-u (www.tispol.org).

Europejska Organizacja Policji Ruchu Drogowego TISPOL w 2013 r. rozpoczęła nową inicjatywę pod nazwą „Operacja TRIVIUM”. Działania te są ukierunkowane na ujawnianie przestępstw i wykroczeń popełnianych na drogach Europy przez obcokrajowców. Jak dotychczas, zostały one przeprowadzone cztery razy: trzy razy w Wielkiej Brytanii (14–20.07.2013 r., 23–29.03.2014 r., 20–24.10.2014 r.), a także raz w Holandii (19–24.11.2014 r.). Polscy policjanci i pracownicy Policji ruchu drogowego służyli pomocą swym kolegom z Wielkiej Brytanii i Holandii, pełniąc z nimi wspólne służby na drogach oraz dokonując sprawdzeń w polskich bazach danych osób poruszających się po drogach Wielkiej Brytanii i Holandii. Podczas wspomnianych działań przedstawiciele polskiej Policji ruchu drogowego ujawnili 17 poszukiwanych osób (4 były poszukiwane europejskim nakazem aresztowania – zostały aresztowane na miejscu przez brytyjskich policjantów, oraz 13 – poszukiwane w kraju). Jako kolejny pozytywny efekt organizowania tego rodzaju współpracy można wskazać akcję, jaką polscy policjanci przeprowadzili w związku z kradzieżą pojazdu na terenie Wielkiej Brytanii. 28 października 2014 r. brytyjski policjant skontaktował się z polskimi uczestnikami działań TRIVIUM w sprawie pojazdu marki Mercedes C200 skradzionego z wypożyczalni w Wielkiej Brytanii przez obywatela Polski. Pojazd był wyposażony w urządzenie lokalizujące GPS, dlatego też trasa obrana przez złodziei była dokładnie znana. Dzięki kontaktom nawiązanym podczas operacji TRIVIUM, na terenie Polski podjęto natychmiastowe działania zmierzające do odnalezienia i zatrzymania pojazdu. Przedstawiciele Biura Prewencji i Ruchu Drogowego KGP powiadomili policjantów Wydziału ds. Zwalczania